

Rámec kompetencí všeobecné sestry

Návrh EFN k novelizaci Přílohy V. Směrnice 55 delegovaným zákonem

Souhrn a překlad pro hlavní sestru MZ ČR - V. Di Cara, 27/10/2014

Při zahájení modernizace Směrnice 2005/36 v roce 2011 bylo jasné, že vzdělávací požadavky na profesi všeobecné sestry (VS) musí vzít v úvahu pokroky v oboru (např. nové zaměření zdravotnictví na prevenci, dlouhodobou péči, péči v komunitách, elektronické zdravotnictví a informační technologie, bezpečí pacientů, výzkum a praxi založenou na důkazech.) EFN se podílela na vypracování 8 kompetencí obsažených ve Směrnici 55. Dále EFN ustanovila skupinu, která analyzovala tyto kompetence a navrhla seznam témat/předmětů nutných k dosažení těchto kompetencí studenty v kvalifikačním studiu VS (viz sloupec Podrobný obsah/seznam témat).

8 kompetencí VS ze Směrnice 55

„7. Dosažená kvalifikace zdravotní sestry a ošetřovatele odpovědných za všeobecnou péči dokládá, že daný odborný pracovník je schopen uplatnit alespoň níže uvedené schopnosti bez ohledu na to, zda výuka proběhla na vysoké škole, ve vyšším vzdělávacím zařízení s uznanou vysokoškolskou úrovní nebo na školách či v rámci programů pro odborné vzdělávání zdravotních sester a ošetřovatelů:

- a) schopnost samostatně stanovit potřebnou ošetřovatelskou péči za využití současných teoretických a klinických poznatků a plánovat, organizovat a poskytovat ošetřovatelskou péči při léčbě pacientů na základě znalostí a dovedností získaných v souladu s odst. 6 písm. a), b) a c) v zájmu zlepšení odborné praxe;
- b) schopnost účinně spolupracovat s dalšími osobami ve zdravotnictví, včetně účasti na praktické odborné přípravě zdravotnických pracovníků, na základě znalostí a dovedností získaných v souladu s odst. 6 písm. d) a e);
- c) schopnost motivovat jednotlivce, rodiny a skupiny k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe na základě znalostí a dovedností získaných v souladu s odst. 6 písm. a) a b);
- d) schopnost samostatně zahájit okamžitá opatření na záchranu života a provádět opatření v případě krizí či katastrof;
- e) schopnost samostatně radit, dávat pokyny a poskytovat podporu osobám, které potřebují péči, a jejich blízkým;
- f) schopnost samostatně zajistit kvalitu ošetřovatelské péče a její hodnocení;
- g) schopnost komplexně odborně komunikovat a spolupracovat s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví;
- h) schopnost analyzovat kvalitu péče s cílem zlepšit vlastní odbornou praxi jako zdravotní sestry či ošetřovatele odpovědných za všeobecnou péči.“

Odstavec 6 článku 31 Směrnice 55

„6. Odborná příprava zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči zaručí, že dotyčná osoba získala tyto znalosti a dovednosti:

- a) komplexní znalosti z věd, o které se opírá všeobecné ošetřovatelství, včetně dostatečného pochopení anatomie, fyziologie a chování zdravých a nemocných osob, ale i poznatky o vztahu mezi zdravotním stavem a fyzickým i sociálním prostředím člověka;
- b) znalosti o povaze a etice tohoto povolání a o obecných zásadách zdraví a ošetřovatelství;
- c) přiměřené klinické zkušenosti; tyto zkušenosti, které by měly být zvoleny s ohledem na svou studijní hodnotu, by měly být získány pod dohledem kvalifikovaného ošetřovatelského personálu a v místech, kde počet kvalifikovaných pracovníků a vybavení vyhovuje z hlediska ošetřovatelské péče o pacienty;
- d) schopnost účastnit se praktického výcviku zdravotnického personálu a získávat zkušenosti z práce s tímto personálem;
- e) zkušenosti z práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.“;

Směrnice 2013/55/EU Kompetence	Rámec kompetencí EFN	Podrobný obsah/seznam témat
H.	Etika	<ul style="list-style-type: none"> - Etika a filosofie ošetrovatelství, lidská práva - Autonomie, práva a bezpečí pacienta - Právní aspekty zdravotnické péče, relevantní zákony sociální a zdravotní péče (<i>limity kompetencí profese VS</i>) - povinnost mlčenlivosti
C.	Podpora zdraví a prevence	<ul style="list-style-type: none"> - Principy zdraví a nemoci - Veřejné zdravotnictví, podpora zdraví, <i>zdravého životního stylu</i> a prevence nemocí - Poradenství pacientovi, vzdělávání a poskytování informací pacientovi - Společenské vlivy - Empowerment (<i>posílení moci</i>) pacientů a jejich zapojení do péče
A.a F.	Rozhodování	<ul style="list-style-type: none"> - Proces činění rozhodnutí (<i>dovednosti kritického myšlení a systémový přístup</i>) - Řešení problémů a zvládání konfliktů
B. a G.	Komunikace a týmová práce	<ul style="list-style-type: none"> - Elektronické zdravotnictví a informační technologie, ošetrovatelské informační systémy - Interdisciplinární a multidisciplinární práce (<i>i delegovat a koordinovat péči</i>) - Interpersonální komunikace - Multikulturní ošetrovatelství, práce s multikulturními klienty a v multikulturních pracovních komunitách - Jazykové dovednosti - Přenos znalostí (<i>mezi kolegy i pacienty</i>)
A. a G.	Výzkum, rozvoj a vedení	<ul style="list-style-type: none"> - Ošetrovatelství založené na důkazech (EBP) - Základy výzkumu, metodologie a terminologie - Inovace a zlepšování kvality v ošetrovatelství, <i>rovnost a udržitelnost</i> - Vedení a management v ošetrovatelství - Organizace zdravotnických služeb - Zásady bezpečnosti na pracovišti - Podnikání
A. a E. a D?	Ošetrovatelská péče (teoretické vzdělání a trénink)	<ul style="list-style-type: none"> - Ošetrovatelský proces a dokumentace - Ošetrovatelské teorie a koncepty, Ošetrovatelské vědy - Anatomie a fyziologie - Patologie - Farmakologie a biochemie - Sociologie, psychologie a pedagogika - Výživa a dietetika - Hygiena, asepse, prevence infekcí - Paliativní péče a management bolesti - Bezpečné podávání léků a předepisování - Monitorace, hodnocení a zajištění životních tělesných funkcí, první pomoc a resuscitace - Ošetrovatelské principy a základní klinické kompetence ve

		<p>vztahu k péči o jedince, skupiny, rodiny v různých zařízeních i oblastech ošetrovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvalita péče - Bezpečí pacientů - Katastrofy a kritické/<i>neočekávané</i> situace
A. a E.	<p>Ošetrovatelská péče (praktické a klinické vzdělání a trénink)</p> <p>Hodnocení a diagnózy</p> <p>Plánování péče</p> <p>Ošetrovatelské intervence</p> <p>Hodnocení a kvalita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Akutní péče - Novorozenci a pediatriká péče - Péče o děti, adolescenty a rodiny - Dlouhodobá péče - Vnitřní lékařství a chirurgie - Duševní zdraví a psychiatrické nemoci - Péče o lidi s postižením - Geriatrie a péče o seniory - Primární péče a komunitní péče - Paliativní péče a péče na konci života